Lietas arhīva Nr. 1-0446-18/50
ECLI:LV:ZRT:2018:0913.173044618.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Tukumā 2018.gada 13.septembrī

Zemgales rajona tiesa tiesnese L.Sprigule
piedaloties aizstāvim M.Eglem
izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. B/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (saīsināti-LAPK) 149.[15]panta piektajā daļā.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 25.jūnijā Zemgales rajona tiesā saņemti administratīvā pārkāpuma lietas materiāli par /pers. B/, par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts LAPK149.[15]panta piektajā daļā.

[2] 2018.gada 22.jūnijā Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja, patruļpolicijas nodaļas, Satiksmes uzraudzības rotas inspektore Valsts amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC190072, par to ka, 2018.gada 18.aprīlī plkst.17.28 /pers. B/ vadīja transportlīdzekli- Volvo S80, ar reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, Engures novadā, pa ceļu Tukums- Milzkalne-Smārde-Slampe 13.km, virzienā uz Tukumu, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vielu ietekmē, kas konstatēts ar Valsts SIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra" ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.3496. Protokols sastādīts bez pārkāpēja klātbūtnes, saskaņā ar LAPK 248[1]. pantu. Protokolā norādīts, ka pārkāpts Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 1.punkts. /pers. B/ darbības kvalificētas pēc LAPK 149.[15] panta piektās daļas.

Motīvu daļa

[3] Tiesas sēdē /pers. B/ savu vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā neatzina, neatzina, narkotisko vielu lietošanas faktu un paskaidroja, ka 2018.gada 18.aprīlī kopā ar vairākām personām brauca ar protokolā norādīto transportlīdzekli no Slokas uz Tukumu. Braucot caur Smārdi, viņa vadīto transportlīdzekli apturēja policijas darbinieki. Pēc kāda laika ieradās arī otra policijas ekipāža. Uzrādīja policijas darbiniekiem vadītāja apliecību. Automašīnā esošais /pers. D/ tika aizturēts, pēc kā visas automašīnā esošās personas, arī viņš –/pers. B/, tika nogādātas policijas iecirknī. Pēc tam viņš tika nogādāts Tukuma slimnīcas uzņemšanas nodaļā, kur tika paņemtas analīzes. /pers. B/ norāda, ka uzņemšanas nodaļas ārsts nav veici tās darbības, kas norādītas medicīniskās pārbaudes protokolā. Pēc analīžu nodošanas policijas darbinieki atdeva automašīnas atslēgas un viņš aizbrauca mājās. Saņēma pavēsti par ierašanos policijas iecirknī protokola sastādīšanai. Noteiktajā laikā policijā ierasties nevarēja, informēja policijas darbinieku par neierašanās iemeslu un lūdza protokolu nosūtīt pa pastu.

/pers. B/ rakstveida paskaidrojumā norāda, ka ir pārkāptas viņa tiesības –apstrīdēt un pārbaudīt medicīniskās pārbaudes rezultātus, līdz ar ko tie nav pieļaujami pierādījumi. /pers. B/ uzskata, ka policijas darbinieki nav pienācīgā kārtā atbildējuši uz viņa iesniegumu, kurā norādīja, ka nepiekrīt analīžu rezultātiem, nav izskaidrojuši analīžu rezultātu apstrīdēšanas kārtību. /pers. B/ atsaucas uz Latgales apgabaltiesas 2018.gada 24.maija spriedumu lietā Nr. 112054917.

/pers. B/ norāda, ka policijas darbinieku pienākums ir pierādīt konkrētā pārkāpuma sastāva esamību, policijas darbiniekiem bija pašiem jāpieprasa, atkārtotu laboratorisko izmeklējumu veikšanu. /pers. B/ norāda, ka tiesu praksē ir nostiprināts, ka policijas darbinieku pienākums izskaidrot personas tiesības apstrīdēt medicīniskās pārbaudes rezultātus, jānoskaidro personas attieksme pret minēto pārbaudi, ja persona nepiekrīt pārbaudes rezultātiem, jādod rīkojums ārstniecības iestādei par atkārtotas pārbaudes veikšanu. /pers. B/ gadījumā šādas darbības netika veiktas. /pers. B/ uzskata, ka ir pārkāptas viņa tiesības uz aizstāvību. /pers. B/ atsaucas uz Liepājas tiesas 2016.gada 15.aprīļa spriedumu lietā Nr.120011816, Kurzemes apgabaltiesas 2016.gada 20.jūnija spriedumu, Madonas rajona tiesas 2015.gada 12.maija spriedumu lietā Nr.123004215, Jelgavas tiesas 2015.gada 27.februāra spriedumu lietā Nr. 115029614. /pers. B/ uzskata, ka nav pierādīts, viņam inkriminētais, LAPK 149.[15]panta piektajā daļā paredzētā pārkāpuma sastāvs, jo lietā nav pierādījumu, ka viņš būtu atradies narkotisko vielu ietekmē, jo medicīniskās pārbaudes protokolā norādīts, ka konstatēta narkotisko vielu lietošana, par ko paredzēta atbildība LAPK 46.panta pirmajā daļā.

/pers. B/ atsaucas uz Nacionālās veselības dienesta 2015.gada 25.jūnijā publicētajām" Alkohola, narkotisko, psihotropo un toksisko vielu ietekmes noteikšanas medicīniskajām tehnoloģijām", kur norādīti kritēriji, pēc kuriem nosaka transportlīdzekļa vadītāja narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidu, kā viens no kritērijiem norādīts, ka atzinumu sniedz, ja konstatē vielai raksturīgo klīnisko ainu un viela pierādīta bioloģiskajā vidē. /pers. B/ uzskata, ka ir noticis medicīniskās pārbaudes procedūras pārkāpums, bija ņemami vairāki bioloģiskās vides paraugi, vielu konstatēšanai, kas netika izdarīts (lietas 36.-48.lapa).

[4] Tiesa, pārbaudot un novērtējot administratīvā pārkāpuma lietā iegūto pierādījumu kopumu -liecinieku liecības, rakstveida pierādījumus, atzīst, ka lietvedība ir izbeidzama.

[5] Ceļu satiksmes likuma 28. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka aizliegts vadīt transportlīdzekli, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko, citu apreibinošu vielu vai arī reakcijas ātrumu un uzmanību samazinošu medikamentu ietekmē.

Par minēto pārkāpumu ir paredzēta atbildība LAPK 149.[15]panta piektajā daļā, kas noteic, ka par transportlīdzekļa vadīšanu, vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē piemēro administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, uzliek naudas sodu no tūkstoš divsimt līdz tūkstoš četrsimt euro un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.[15]panta piektās daļas, lietā jāiegūst pierādījumi, ka persona vadījusi transportlīdzekli, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē. Tiesa uzskata, ka šādi pierādījumi lietā nav iegūti.

[6] -No liecinieka Valsts amatpersona sniegtās liecības izriet, ka veicot dienesta pienākumus, Smārdes pagastā tika apturēta automašīnas,

kuras vadītājs bija /pers. B/. Automašīnā atradās vairākas personas, kuras zināmas, kā narkotisko vielu lietotāji. Radās aizdomas, ka automašīnas vadītājs ir apreibinošo vielu ietekmē-paplašinātas acu zīlītes, pārāk mierīga uzvedība. Tika izsaukta otra ekipāža, jo transportlīdzeklī atradās meklēšanā esoša persona, kas tika aizturēta. Pārējās personas tika nogādātas policijas iecirknī un Tukuma uzņemšanas nodaļā analīžu veikšanai. Pēc analīžu veikšanas, transportlīdzekļa vadītājs tika atbrīvots.

- No Valsts amatpersona, 2018.gadsa 18.aprīļa ziņojuma izriet, ka 2018.gada ap plkst.17.28 uz ceļa Tukums-Milzkalne-Smārde-Slampe 13.km virzienā uz Tukumu tika pamanīta automašīna Volvo ar reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ kuru vadīja /pers. B/. Sarunas gaitā radās aizdomas, ka vadītājs, iespējams, ir narkotisko vielu reibumā. /pers. B/ tika nogādāts Tukuma slimnīcā analīžu veikšanai (lietas 3.lapa).

- LiecinieksValsts amatpersona liecināja, ka pildīja dienesta pienākumus. Tika saņemts izsaukums uz Smārdes pagastu, lai aizturētu kādu, meklēšanā esošu personu. Aizbraucot uz notikuma vietu konstatēja, ka tur jau atrodas policijas ekipāža, bija apturēts transportlīdzeklis. Automašīnā atradās /pers. D/, /pers. G/.

- Valsts amatpersona 2018.gada 18.aprīļa ziņojuma norādīts, ka 2018.gada 18.aprīlī pildīja dienesta pienākumus ar Valsts amatpersona, Valsts amatpersona. Ap plkst.17.20 tika saņemta informācija, ka Engures novada Smārdes pagastā, Smārdē policijas ekipāžai ir nepieciešama palīdzība personu-/pers. D/, /pers. G/, /pers. K/ un /pers. B/ nogādāšanai Tukuma iecirknī, jo ir aizdomas par narkotisko vielu lietošanu. Sarunas laikā personas radīja aizdomas, ka ir narkotisko vielu ietekmē-lielas acu zīlītes, neadekvāta runa. /pers. D/ atzinās, ka pirms stundas lietoja narkotikas. Personas tika nogādātas Tukuma iecirknī un Tukuma uzņemšanas nodaļā, analīžu veikšanai. Tiesas sēdē Valsts amatpersona apstiprināja ziņojumā izklāstītos faktus.

- Liecinieks/pers. L/ liecināja, ka Tukuma uzņemšanas nodaļā tika veikta /pers. B/ pārbaude- narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai. Pārbaudes laikā /pers. B/ paskaidroja, ka, sen, ir pīpējis zāli. Tika veiktas medicīniskās pārbaudes protokolā norādītās darbības, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu iespaida noteikšanai, pārbaudīti klīniskie simptomi. Veicot medicīnas pārbaudes protokolā norādītās darbības, /pers. B/ netika konstatēta narkotisko vielu ietekme. Pēc laboratorisko izmeklējumu saņemšanas tika sastādīts slēdziens, novērtējot arī klīniskos simptomus. /pers. B/ konstatēts narkotisko vielu lietošanas fakts, vielu iespaids netika konstatēts.

-No 2018.gada 18.aprīļa medicīniskās pārbaudes protokola Nr.60 izriet, ka /pers. B/ tika veikta medicīniskā pārbaude narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes noteikšanai. Novērtējot klīniskos simptomus, laboratoriskos analīžu rezultātus ārsts /pers. L/ atzina, ka konstatēta narkotisko vielu lietošana. Klīniskie simptomi neapstiprina apreibinošo vielu ietekmi (lietas 7.lapa).

- No Ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.3496 izriet, ka 2018.gada 18.aprīlī plkst.18.30 analīžu veikšanai ir paņemts /pers. B/ urīna paraugs. Izmeklēšana pabeigta 2018.gada 21.maijā, /pers. B/ urīnā atrasts amfetamīns (lietas 8.lapa).

-2018.gada 22.jūnijā /pers. B/ sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. 190073 par pārkāpuma izdarīšanu, kas paredzēts LAPK 46.panta pirmajā daļā (lietas 12.lapa).

No IeM IC Sodu reģistra informācijas izriet, ka 2018.gada 20.jūlijā /pers. B/ sodīts ar naudas sodu pēc LAPK 46.panta(lietas 27.lapa).Lietas izskatīšanas laikā netika konstatēts, ka minēto policijas lēmumu /pers. B/ ir pārsūdzējis.

[7] Saskaņā LAPK 243.pantu, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras šajā kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši normas ceturtajai daļai, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona. Normas piektā daļa noteic, ka administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Faktus, kurus saskaņā ar likumu var pierādīt tikai ar noteiktiem pierādīšanas līdzekļiem, nevar nodibināt ne ar kādiem citiem pierādīšanas līdzekļiem. Saskaņā ar minēto normu pierādīšanas pienākums tiesā ir iestādei.

[8] Narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtību noteic Ministru kabineta 2008.gada 2.jūlija noteikumi Nr.394 "Alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtība" izdoti saskaņā ar Ārstniecības likuma 60.^{1} pantu. Savukārt kārtību, kādā tieši transportlīdzekļa vadītājam konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidu, noteic Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumi Nr.15 "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk- Noteikumi Nr.15)izdoti saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43.^{5}panta pirmo un otro daļu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 12.punktu narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai tiek veikta medicīniskā pārbaude, kas saskaņā ar minēto noteikumu 13.punktu ietver:1) narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanas fakta pārbaudi pēc pārbaudāmā transportlīdzekļa vadītāja vārdiem; 2) ārējā izskata (tai skaitā miesas bojājumu esības vai neesības), psihiskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības runas, veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaudi; 3) narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanas fakta laboratorisku noteikšanu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 26.punktu, pēc analīžu rezultātu saņemšanas ārsts, kurš veica medicīnisko pārbaudi, sniedz galīgo atzinumu un sastāda medicīniskās pārbaudes protokolu.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 27.punktu, medicīniskās pārbaudes protokolā detalizēti apraksta un apstiprina vienu no šādiem pārbaudītās personas stāvokļiem (attiecībā uz narkotisko vielu iespaidu): 27.2 apakšpunkts –nav konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids; 27.4 apakšpunkts- ir konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids; 27.7 apakšpunkts- ir konstatēts konkrētas vielas lietošanas fakts, bet nav konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids.

No minētā tiesiskā regulējuma secināms, ka ārsts dod savu atzinumu, kopsakarā detalizēti izvērtējot laboratoriskos izmeklējumus un klīniskos simptomus.

[8.1] Konkrētajā gadījumā /pers. B/ urīnā toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātā konstatēta narkotiskā viela. /pers. B/ šo faktu noliedz, neatzīst narkotisko vielu lietošanas faktu un paskaidroja tiesai, ka šie izmeklējumi nav pieļaujami pierādījumi, jo ir aizskartas viņa tiesības apstrīdēt medicīniskās pārbaudes rezultātus.

Klīniskajā izmeklēšanā /pers. B/ netika konstatētas novirzes no normas. Pārbaudot medicīniskās pārbaudes protokolu tiesa konstatē, ka ārsts /pers. L/ ir devis nepilnīgu atzinumu- "ir konstatēta narkotisko vielu lietošana", precīzi nenorādot Noteikumu Nr.15 27.7 apakšpunktā noteikto. Tiesas sēdē ārsts /pers. L/ apstiprināja, ka novērtējot /pers. B/ klīniskos simptomus kopsakarā ar ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem /pers. B/, klīniskajā izmeklēšanā nav konstatētas novirzes no normas, tika konstatēts narkotisko vielu lietošanas fakts, bet nav konstatēts narkotisko vielu iespaids. Papildus /pers. L/ norādīja, ka klīniskā simptomātika atkarīga no tā, kā konkrētā viela izvadās no organisma.

Pārbaudot medicīniskās pārbaudes protokolu, noklausoties liecinieka /pers. L/ liecību tiesa atzīst, ka neviens no klīniskajiem simptomiem, kas norādīts medicīniskās pārbaudes protokolā neliecina, ka /pers. B/ pārbaudes brīdī bija narkotisko vielu ietekmē.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments norāda, ka narkotisko vielu iespaids medicīniskās pārbaudes protokolā tiek konstatēts, laboratoriski nosakot narkotiskās vielas lietošanas faktu, kā arī novērtējot klīniskos simptomus. Tādējādi medicīniskā pārbaude ārstniecības iestādē ietver ne tikai bioloģisko paraugu ņemšanu un to laboratorisku izmeklēšanu, bet arī personas pārbaudi pēc viņa runas un ārējā izskata (skat.

Senāta Administratīvo lietu departamenta 20008.gada 15.maija spriedums lietā Nr. SKA-181/2008).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka starp apreibinošo vielu lietošanas faktu un personas atrašanos narkotisko vielu iespaidā nevar likt vienlīdzības zīmi, to apliecina arī Noteikumos Nr.15 paredzētie atzinuma veidi, minēto tiesas sēdē apstiprināja arī ārsts-/pers. L/.

[9] Tiesa nepiekrīt /pers. B/ argumentam, ka medicīniskās pārbaudes protokolu un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātus nevar atzīt par izmantojamiem pierādīšanā. Tiesa atzīst, ka medicīniskā pārbaude veikta saskaņā ar Noteikumu Nr.15 prasībām. Tiesai nav pamata apšaubīt ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas atzinumu. Noteikumi Nr.15 neparedz obligātu prasību divu vai vairāku bioloģiskās vides materiālu paraugu ņemšanu, veicot ķīmiski toksikoloģiskos izmeklējumus.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 28.punktu medicīniskās pārbaudes rezultātus pārbaudāmajam transportlīdzekļa vadītājam paziņo mutiski, bet pēc viņa mutiska pieprasījuma izsniedz rakstisku atzinumu (izziņu). Taču, ja pārbaudāmais transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt medicīniskās pārbaudes rezultātiem saskaņā ar šo noteikumu 30.punktu, veic atkārtotus laboratoriskos izmeklējumus.

Tiesa atzīst, ka /pers. B/ par administratīvā pārkāpuma protokolu tika paziņots likumā noteiktajā kārtībā. /pers. B/ uz protokola sastādīšanu neieradās. Normatīvais regulējums neparedz policijas darbinieka pienākumu veikt ķīmiski toksikoloģisko izmeklējumu atkārtotu pārbaudi, vai dot šādu rīkojumu ārstniecības iestādei. Atkārtotu analīžu pārbaudi veic ārstniecības iestāde. /pers. B/ pašam bija jāvēršas Valsts SIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrā", ar lūgumu veikt atkārtotu analīžu izmeklējumu. Turklāt, no /pers. B/ iesnieguma Tukuma policijas iecirknim, izriet, ka viņš jau bija informēts par iespēju veikt analīžu atkārtotu pārbaudi.

Tiesa nekonstatē tādus apstākļus, kas varētu norādīt uz to, ka laboratorijā izpētītais urīna paraugs piederētu citai personai, nevis /pers. B/, lietā nav arī tādu ticamu ziņu, kas liecinātu, ka noņemtais asins paraugs būtu nederīgs pārbaudei. Medicīniskās pārbaudes protokolā /pers. B/ ar savu parakstu apliecināja, ka pārbaude veikta tieši viņam.

[10] Izvērtējot iegūto pierādījumu kopumu tiesa secina, ka konkrētajā lietā pierādīts fakts, ka /pers. B/ 2018.gada 18.aprīlī vadīja transportlīdzekli atrodoties narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē, līdz ar to pārkāpumā nav LAPK 149.[15] panta piektajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāva.

Tiesa atzīst, ka šajā lietā ārstam bija jādod Noteikumu Nr.15 27.7 apakšpunktā norādītais atzinums-ir konstatēts konkrētas vielas lietošanas fakts, bet nav konstatēts narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids.

[11] LAPK 239.panta 1.punkts noteic, ka iesākta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā jāizbeidz, ja notikumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Tā kā tiesa atzina, ka šajā lietā notikumā nav administratīvā pārkāpuma sastāva, lietvedība ir izbeidzama.

Ievērojot ekonomijas principu, tiesa spriedumā nevērtēs citus aizstāvja un /pers. B/ argumentus, jo tiem nav nozīmes lietas izlemšanā no tiesību viedokļa un tie nevar ietekmēt lietas izskatīšanas rezultātu.

Saskaņā ar LAPK 213., 239.panta 1.punktu, 289.[16] panta pirmo daļu

Rezolutīvā daļa

nosprieda

izbeigt administratīvā pārkāpuma lietvedību par /pers. B/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.[15]panta piektās daļas (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PC190072)

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 10 darba dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 13.septembrī.

Tiesnese L.Sprigule